negyedszázados európai terjeszkedése során, mindketten a gyomok térparaziták csoportjába tartoznak, amelyek csak annyiban ártalmasak, hogy más növény elől elvonják a helyet és a táplálékot.

Der Verfasser weist nach, dass in Ungarn ausser der stark verbreiteten *Galinsoga perviflora*, in neuerer Zeit auch *G. hispida* (DC.) HIERON. erschienen ist, die er zuerst am 27 Juni 1930 im Vorgarten des Kunstgewerbemuseums auf der Üllőer Strasse, also im Weichbilde der Haupstadt, einige Tage später aber auch in den Blumenbeeten des Sanatoriums auf dem Schwabenberg entdeckt hat. In Ungarn kommt auch die drüsige Varietät von *G. parviflora* (var. *parceglandulosa* THELL.) vor, die der Verf. auf dem Hofe der budapester Gasfabrik auf dem Tisza Kálmán-tér am 4 Okt. 1924 gesammelt hat.

Was die Art u. Weise der Verbreitung dieser zwei *Galinsoga*-Arten betrifft, glaubt der Verf., dass hierbei die Verbreitung durch den Wind oder durch Tiere die Hauptrolle spielen dürfte, da während der ziemlich langen Praxis der ungarischen Samenkontrol-Station, *Galinsoga*-Samen noch niemals in Feld- oder Gartensämereien gefunden worden sind.

Apró Közlemények. — Kleinere Mitteilungen.

Catharinaea Haussknechtii a borsodi Bükkben*). A Magyar-Középhegységnek egyik érdekes tagja a borsodi Bükk, úgy növényzete, mint állatvilága és geológiája alapján. Idáig csak HAZSLINSZKY F., ZÓLYOMI B. és BOROS Á. közölt onnan néhány mohát, ez év szeptemberében azonban a Garadna völgyében egy nagy ritkaságra, a *Catharinaea Haussknechtii*-re is sikerült rábukkannom.

A *Catharinaea Haussknechtii*-t TH. HERZOG „Geographie der Moose" című munkájában a holarktikus növények közé sorozza, vagyis a tropikus vidéktől északra elterjedt mohok közé. Általános elterjedése: Észak-, Közép-, Kelet-Európa, Kaukázus vidéke, Szibéria, Mandzsuria, Japán és Észak-Amerika. Európából — Oroszország kivételével — sokáig csak hazánkból volt ismeretes, később az Alpesek több helyén is megtalálták. Európában legelőször Eperjes mellett találta HAZSLINSZKY ugyanabban az évben, melyben HAUSSKNECHT gyűjtötte Lenkoran-nál (Aszerbeidzsan). Legnyugatibb előfordulása Bern melletti van (Schwarz-Wasserschlucht) 1200 m. magasban. Északi elterjedésének határa kb. az északi szé-

---

*) Berichtet über die Entdeckung d. Catharinaea Haussknechtii im Garadna-Tal (Bükk-Gebirge),

lesség 62°, azaz a Ladoga-tó északi vidéke. Legdélibb előfordulását pedig HERZOG közölte Macedóniából (Beitr. z. Bryogeogr. Südosteur., *Krypt. Forsch.* 1919).

Catharinaea Haussknechtii-t Magyarországról közöltek: HAZSLINSZKY, BARTH, GYŐRFFY ISTVÁN, PÉTERFI és SZEPESFALVI. (Vasmegyéből téves határozás alapján közölték).

Érdekes még a *Cath. Haussknechtii* elterjedésében az is, hogy míg a Kaukázusból és az Alpokból meglehetős magasságból közölték, addig nálunk inkább az alacsonyabb hegységekben vagy éppen az Alföldön fordul elő.

Így például ismert a Kaukázusból 1500—1800 m. t. sz. f. m.-ból, az Alpokból 1000—1200 m. m.-ból. Az eddig közölt legmagasabb európai előfordulási helye pedig Davos mellett van 1600—1700 m. magasságban (AMANN adata).

A *Catharinaea Haussknechtii* bükki adata közelebb hozza egymáshoz az erdélyi, illetve keleti elterjedését az alpesi, illetve nyugati előfordulásokkal. Ha majd még több termőhelye ismeretes lesz, valószínüleg meg fog dőlni HERZOG ama állítása, hogy a *Catharinaea Haussknechtii* keleti flóraelem és H. PAUL véleménye fog beigazolódni (*Mitt. d. Bayer. Bot. Ges.* III. 1918.), mely szerint circumpoláris hegyi-erdei növény.

Győrffy Barnabás (Szeged).*)

Dr. W. Geilinger, Der Kilima Njaro. sein Land und seine Menschen. Verlag von Hans Huber, Bern-Berlin, 1931. Preis 12 M.

Afrika steht heute im Mittelpunkt des Interesses. Eine Expedition wird nach der anderen organisiert, um die noch heutzutage weniger bekannten Landschaften des riesigen Kontinents, ihre Bevölkerung und reiches Tierleben neuerdings schon auf den Tonfilm aufzunehmen und den Kulturvölkern vorzuführen. Der Verfasser des obengenannten Buches hat, vielleicht auch vom Afrika-Fieber ergriffen, sich die Aufgabe gestellt, die höchste Erhebung Afrikas, den Kilima Njaro zu ersteigen, diesen sammt Umgebung zu erforschen und die Ergebnisse seiner Forschungen in ein Buch zusammenzufassen. Dieses Buch verdient die besondere Aufmerksamkeit unserer Leser, indem der Verfasser, im Gegensatz zu den bisherigen Reiseschilderungen und Filmaufnahmen, sein Augenmerk nicht so sehr den Eingeborenen und der Tierwelt, sondern vielmehr der Pflanzendecke zuwendet, und auch die meisten der nahezu 200 Bilder eben zur Versinnlichung derselben widmet. So manche Bilder, wie z. B. die der Lobelia- und Senecio-Bäume, oder der mächtigen Helichrysum-Sträucher versetzen den Leser in eine

---

*) A szegedi Egyetem Barátai Egyesülete természettudományi szakosztályának 1931. dec. 3-i ülésén tartott előadás egy része.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: Ungarische Botanische Blätter

Jahr/Year: 1932

Band/Volume: 31

Autor(en)/Author(s):

Artikel/Article: Kleinere Mitteilungen 148-149